

Programmering B

Valentina Chapovalova

IT-Gymnasiet

skolåret 2011/2012

$$e \approx 2,718281828$$

$e \approx 2,718281828$

Ganska random tal ... eller?

Låt oss undersöka processen tillväxt.

Låt oss undersöka processen tillväxt.

Till exempel kan saker **fördubblas** efter ett visst tidsintervall.

Som till exempel nudlar:

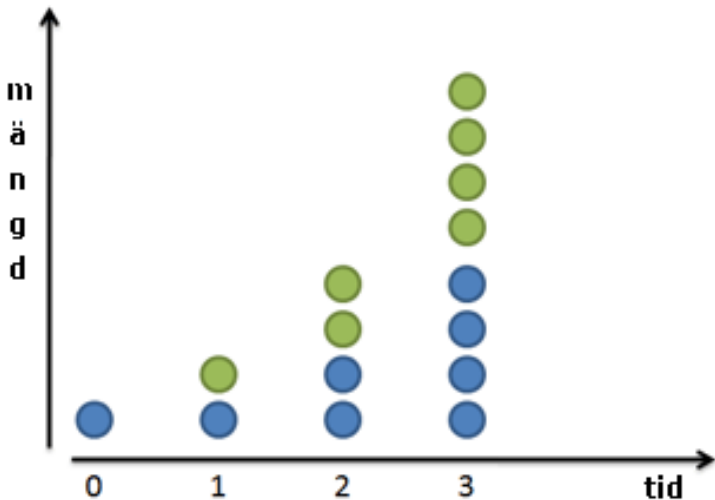
<http://www.youtube.com/watch?v=auhH15-6VdY>

Pengar fördubblas

Eller om dina pengar på kontot fördubblas efter varje år:

Pengar fördubblas

Eller om dina pengar på kontot fördubblas efter varje år:

Varje gång fördubblas antalet saker, så efter x gånger har vi:

Varje gång fördubblas antalet saker, så efter x gånger har vi:
 2^x

Varje gång fördubblas antalet saker, så efter x gånger har vi:
 2^x så många saker som vi hade innan.

Tillväxt vid fördubbling

$$\text{tillväxt} = 2^x$$

Tillväxt vid fördubbling

$$\text{tillväxt} = 2^x$$

$$\text{tillväxt} = (1 + 100\%)^x$$

Tillväxt vid fördubbling

$$\text{tillväxt} = 2^x$$

$$\text{tillväxt} = (1 + 100\%)^x$$

eller generellt:

Tillväxt vid fördubbling

$$\text{tillväxt} = 2^x$$

$$\text{tillväxt} = (1 + 100\%)^x$$

eller generellt:

$$\text{tillväxt} = (1 + \text{avkastning})^x$$

Tillväxt vid fördubbling

$$\text{tillväxt} = 2^x$$

$$\text{tillväxt} = (1 + 100\%)^x$$

eller generellt:

$$\text{tillväxt} = (1 + \text{avkastning})^x$$

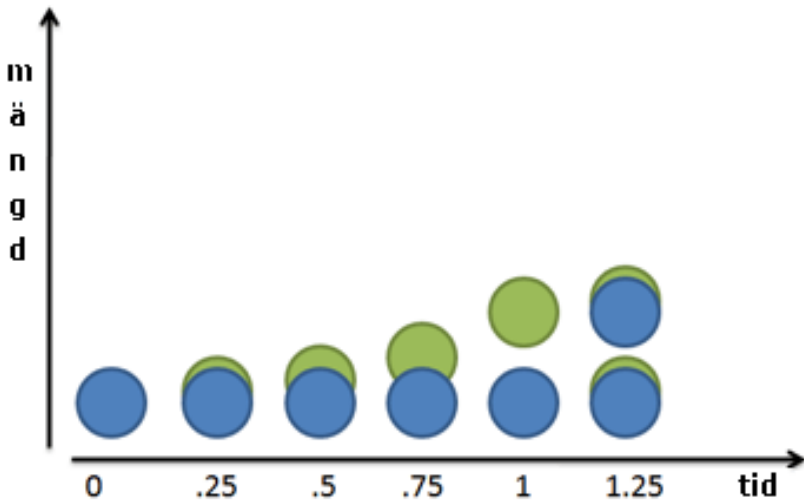

Naturlig bakterietillväxt

Egentligen fördubblas saker i naturen kontinuerligt:

Naturlig bakterietillväxt

Egentligen fördubblas saker i naturen kontinuerligt:

Håller formeln för tillväxten fortfarande?

Håller formeln för tillväxten fortfarande?

Ja! Eftersom bakterier inte kan föröka sig förrän de är fullvuxna i alla fall.

Pengar är inte bakterier!

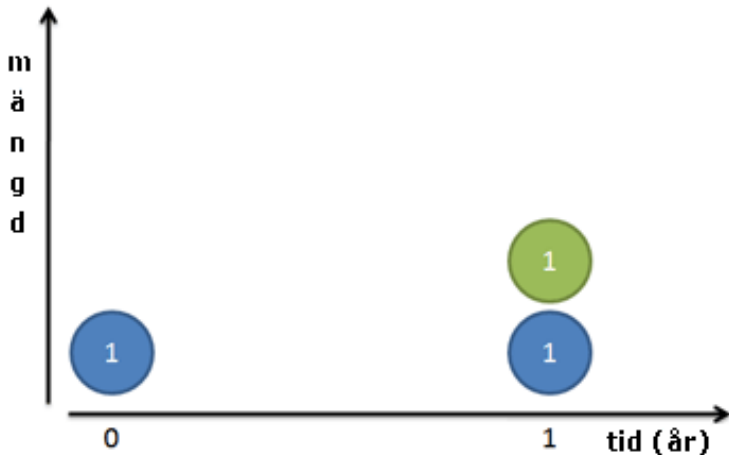
Så är det dock inte med pengar!

Pengar växer ett år

Enligt den gamla tillväxtformeln växer en krona så här:

Pengar växer ett år

Enligt den gamla tillväxtformeln växer en krona så här:

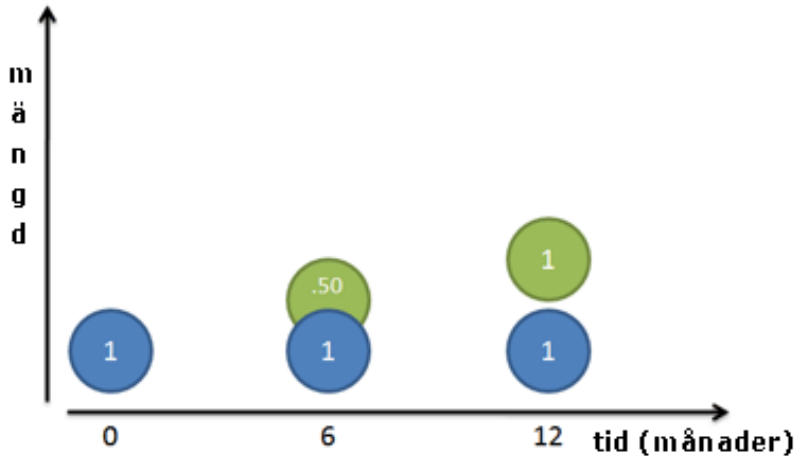
Pengar borde växa varje halvår

Vad händer i mitten av året:

Pengar borde växa varje halvår

Vad händer i mitten av året:

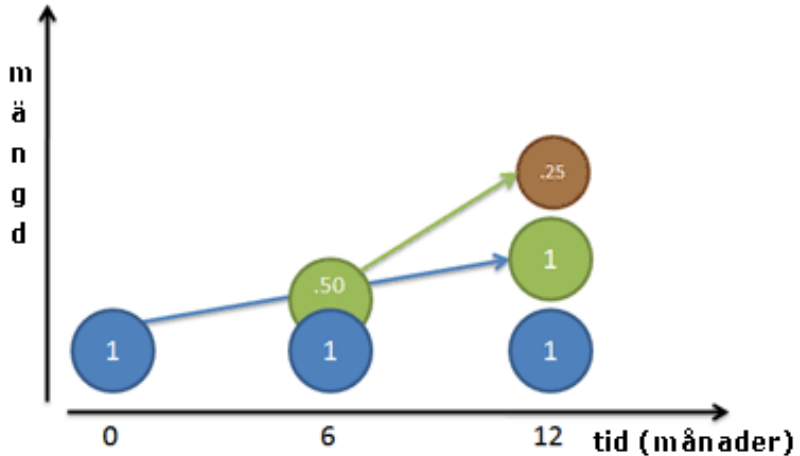

Pengar borde växa varje halvår

Nya pengar ska ge avkastning också:

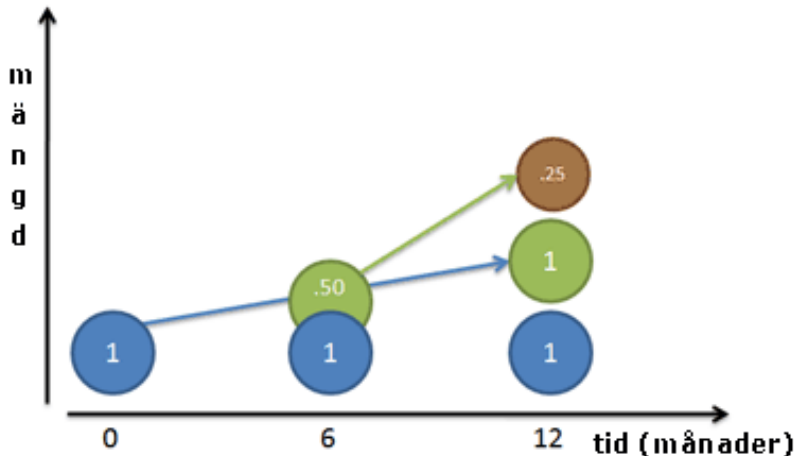
Pengar borde växa varje halvår

Nya pengar ska ge avkastning också:

Pengar borde växa varje halvår

Nya pengar ska ge avkastning också:

Totalt får vi alltså 2,25 kronor efter ett år!

Tillväxt varje halvår

Om pengarna ökar med 50% varje halvår:

Tillväxt varje halvår

Om pengarna ökar med 50% varje halvår:

$$\text{tillväxt} = (1 + 50\%)^2 = 2,25$$

Tillväxt varje halvår

Om pengarna ökar med 50% varje halvår:

$$\text{tillväxt} = (1 + 50\%)^2 = 2,25$$

$$\text{tillväxt} = (1 + 100\%/2)^2 = 2,25$$

Vore det fördelaktigt att splitta tillväxten ännu mer?

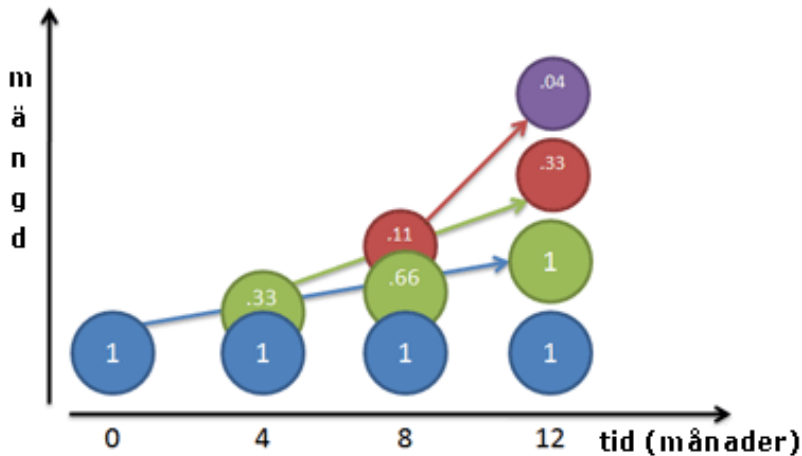
Vore det fördelaktigt att splitta tillväxten ännu mer?
Javisst!

Tillväxt var fjärde månad

Om pengarna ökar var fjärde månad:

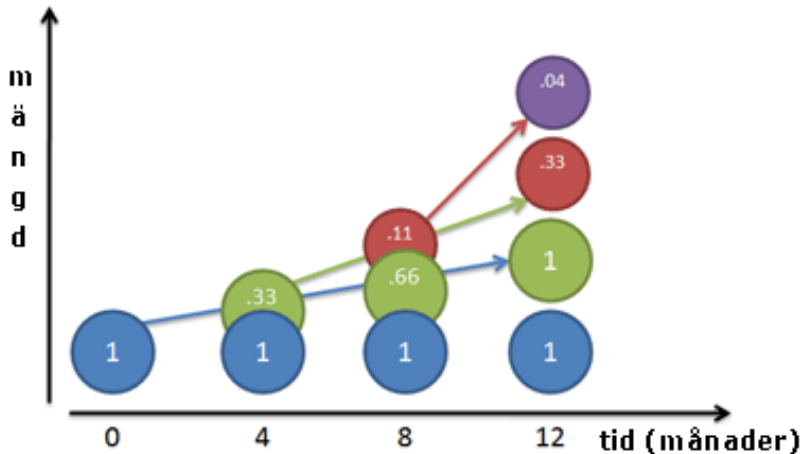
Tillväxt var fjärde månad

Om pengarna ökar var fjärde månad:

Tillväxt var fjärde månad

Om pengarna ökar var fjärde månad:

Totalt får vi ungefär $1 + 1 + 0,33 + 0,04 = 2,37$ kronor efter ett år!

Vad säger formeln?

Tillväxt varje fjärde månad

Vad säger formeln?

$$\text{tillväxt} = (1 + 100\%/3)^3 = 2,37037\dots$$

Oändligt med pengar?

Vad säger formeln?

Oändligt med pengar?

Vad säger formeln?

Testa tillväxtformeln för olika n :

$$\text{tillväxt} = (1 + \text{avkastning})^{\text{antal perioder}}$$

Oändligt med pengar?

Vad säger formeln?

Testa tillväxtformeln för olika n :

$$\text{tillväxt} = (1 + \text{avkastning})^{\text{antal perioder}}$$

$$\text{tillväxt} = (1 + 100\%/n)^n$$

Just så **definieras** e , det är lika med tillväxten då 100%-ig avkastning uppdelas kontinuerligt över godtyckligt korta tidsperioder:

Definition av e

Just så **definieras** e, det är lika med tillväxten då 100%-ig avkastning uppdelas kontinuerligt över godtyckligt korta tidsperioder:

$$\text{tillväxt} = e = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n$$

Definition av e

Just så **definieras** e, det är lika med tillväxten då 100%-ig avkastning uppdelas kontinuerligt över godtyckligt korta tidsperioder:

$$\text{tillväxt} = e = \lim_{n \rightarrow \infty} \left(1 + \frac{1}{n}\right)^n$$

2,71828... kronor är alltså den **största summa pengar** vi kan få i slutet av året om vi har 100%-ig avkastning.

Om vi har 1 krona från början och får ha den på banken i två år med avkastningen 100% per år, vilket är den största summan pengar vi kan få i slutet av de två åren?

Om vi har 1 krona från början och får ha den på banken i två år med avkastningen 100% per år, vilket är den största summan pengar vi kan få i slutet av de två åren?

A) $2 * e$ B) e^2 C) $e + 2$ D) $e - 2$

Om vi har 1 krona från början och får ha den på banken i två år med avkastningen 100% per år, vilket är den största summan pengar vi kan få i slutet av de två åren?

A) $2 * e$ B) e^2 C) $e + 2$ D) $e - 2$

e^2

Om vi har 2 kronor från början och får ha dem på banken i ett år med avkastningen 100% per år, vilket är den största summan pengar vi kan få i slutet av det året?

Om vi har 2 kronor från början och får ha dem på banken i ett år med avkastningen 100% per år, vilket är den största summan pengar vi kan få i slutet av det året?

A) $2 * e$ B) e^2 C) $e + 2$ D) $e - 2$

Om vi har 2 kronor från början och får ha dem på banken i ett år med avkastningen 100% per år, vilket är den största summan pengar vi kan få i slutet av det året?

A) $2 * e$ B) e^2 C) $e + 2$ D) $e - 2$

$2 * e$

50%

Om vi har 1 krona från början och får ha den på banken i ett år med avkastningen 50% per år, vilket är den största summan pengar vi kan få i slutet av det året?

Om vi har 1 krona från början och får ha den på banken i ett år med avkastningen 50% per år, vilket är den största summan pengar vi kan få i slutet av det året?

$$e^{\frac{1}{2}} = \sqrt{e}$$